

Sámi allaskuvla
Sámi University of Applied Sciences

STUDIEPLAN

Samisk i praktiske situasjoner
– Introduksjon del 1

15 studiepoeng

Fagplanen er godkjent i studiestyret under sak OAL 37/07. Lederen for forsknings- og studiestyret har godkjent endringene 27.10.2009. Lederen for forsknings- og studiestyret har godkjent innstilling til vedtak med endringsforslag 5.1.2011. Godkjent av forsknings- og studiestyret 28.6.2017 i sak DOS 63/17 og 28.5.2019 i sak DOS 24/19, Public saksnr: 17/00262. Endringer godkjent av instituttleder 29.03.21, Public saksnr. 21/00279-1.

1. Navn på studiet

Samisk: Sámegeiella praktihkalaš dilis – Álgoahppu 1.oassi

Norsk: Samisk i praktiske situasjoner – Introduksjon del 1

Engelsk. Sámi Language in practical situation – Introduction 1. Part

2. Generell informasjon om studiet

Studiekode	SAAL1
Studiepoeng	15 studiepoeng
Organisering av studiet	Arrangert undervisning er på rundt 150 timer. Studentene skal arbeide selvstendig resten av tiden.

3. Del av studieprogram

Studiet er på introduksjonsnivå. Studiet godtas ikke som del av bachelorprogram

Etter dette studiet kan man fortsette med *Samisk i praktiske situasjoner - Introduksjon del 2*.

Etter det med *Samisk semesteremne*, som gir grunnlag for å begynne på studier ved Samisk høgskole der det kreves kunnskaper i samisk.

4. Opptakskrav

Studiet er for nybegynnere som ikke kan snakke eller skrive samisk.

I henhold til Forskrift om opptak til høgre utdanning er søkere til samiske nybegynnerkurs og samisk semesteremne unntatt fra kravet om generell studiekompetanse, hvis de har samisk tilknytning etter nærmere regler fastsatt av institusjonen. Bestemmelsen gjelder de som har samisk tilknytning etter følgende alternativer

- Samer som har mistet språket og vil lære seg samisk, eller
- Ansatte ved offentlige institusjoner i samiske områder som vil lære seg samisk, eller
- Andre (f.eks. søker er bosatt i en samisk familie eller i et samisk område og vil lære seg samisk)

Studiet har plass til 15 studenter. Prioritering av studieplasser til innføringsstudiene gjøres etter følgende ordning:

8 plasser reserveres samarbeidsinstitusjoner utenfor Norden.

Resterende studieplasser prioriteres som følger:

1. Samer som har mistet språket og vil lære seg samisk
2. Ansatte ved offentlige institusjoner i samiske områder som vil lære seg samisk
3. Andre (f.eks. søker er bosatt i en samisk familie eller i et samisk område og vil lære seg samisk)

Søkere skal skrive motivasjonsbrev hvor de forklarer hvilket av nevnte alternativ er grunnlag for søknaden.

5. Undervisningsspråk

Praktisering av samisk vektlegges og skjer fra starten av.

6. Innhold

Kommunikasjonsmiljøet tilrettelegges for praktiske aktiviteter. Studentene snakker samisk seg imellom og med lærer under arbeid. Sentrale læringstemaer knytter seg til samiske tradisjoner, livsfornødenhet og områder. Innføringsoverskriftene for temaene er:

Nærmiljø

- Husholdning og bygninger
- Varme klær
- Sosialt samvær og tjenesteforhold

Levekår

- tidsbegreper (time, døgn, måneder, årstider)
- vær, ferdsel og orientering i naturen
- naturbenevnelser og stedsnavn
- tradisjonelle samiske levekår

Samfunnsmessige forhold

- kunst, duodji, litteratur, religion og musikk
- samiske arbeids- og kulturinstitusjoner
- media og andre kommunikasjonsmidler

Grunnleggende syntaks, morfologi og lydlære behandles. Studentene skal lære bøyningsmønstrene i ordklassene og stadieveksling gjennom praktiske aktiviteter i ulike miljøer. Lydlæren knytter seg naturlig til muntlig språkbruk.

7. Læringsutbytte

Etter endt studie skal studenten

- forstå og bruke vanlige ord og uttrykk i dagliglivet
- kunne fortelle kort om seg selv og hva man selv og andre gjør.
- kunne spørre og svare når det er snakk om hva man har og ikke har, hvor man er, hvor man skal og hvordan været og miljøet er.
- kunne beherske enkle samtaler og være klar til å hjelpe når den andre snakker klart
- være bevisst over det samiske språkets bånd til samiske tradisjoner, levekår og natur
- se mulighetene for selv å være med på å bevare det samiske språket sammen med de samisktalende i alle kommunikasjonssituasjoner.

8. Læringsformer

Studentenes aktive deltagelse i muntlige øvelser, gruppearbeid og veiledning er en forutsetning for at undervisningen og læringen skal lykkes.

Faglæreren arrangerer undervisningen slik at studentene kan øve på språket i et trygt miljø.

Medstudenter og et oppmuntrende miljø og læringsressurser med konkretiseringsverktøy fungerer som støtte for språklig produksjon.

Samisktalende og spesielt kunnskapsbærere som inviteres til enkelte temaer, oppmuntrer studentene til å erverve kommunikasjonskunnskaper.

Studenten dokumenterer egen læring gjennom arbeidsmappen (f.eks. i papirutgave, CD, i klassens digitale læringsrom). Studenten dokumenterer språklig produksjon i forbindelse med temaene, f.eks. gjennom billedtekster og dialoger.

I forbindelse med studiet tilbys det veiledning. Veiledningen baseres på studentens refleksjonslogg og arbeidsmappe.

Mellom samlingene skal studentene snakke samisk seg imellom via moderne kommunikasjonsutstyr.

9. Arbeidskrav

- Studenten er forpliktet til å følge 80 % av undervisningen i hver arrangerte undervisningsuke. De to første dagene i studiet er obligatoriske.
-
- En kort muntlig fremføring sammen med gruppemedlemmene (minst 5 ganger) i forbindelse med de ulike temaene for hele klassen.
- Refleksjonslogger der man vurderer egen språklige utvikling (minst 3 logger og hver logg skal være på minst ½ side)
- Delta i prosjektarbeid (maks 3 studenter) og muntlig fremføring (ca. 10 minutter). Bruken av samisk under arbeidsprosessen vektlegges. Prosjektet skal baseres på det som er relevant for studiets innhold og kvalifikasjoner.
- En tekst (1 side) som viser egen språklige kunnskap. Temaet for prosjektarbeidet gir grunnlag for å skrive teksten.

Før eksamen velger studenten tekster fra arbeidsmappen til vurderingsmappen

- 1 dialog eller samtale på grunnlag av gruppearbeidet

- 1 refleksjonslogg
- 1 temaarbeid
- 1 tekst på grunnlag av prosjektarbeidet

Arbeidene skal innleveres til avtalt tid og godkjennes av faglærer.

10. Eksamen

Individuell muntlig eksamen på grunnlag av visningsmappen som varer i ca. 15 minutter. I vurderingen vektlegges muntlig språkbruk, og eksamenen blir vurdert godkjent eller ikke godkjent.

11. Privatister

Det er mulig å gjennomføre studiet som privatist, med forbehold om at krav i forskrift om eksamen og sluttvurdering ved Samisk høgskole er oppfylt, og at undervisningsopplegg er fulgt og arbeidskrav er godkjent ved Samisk høgskole eller ved en av Samisk høgskoles samarbeidsinstitusjoner.

12. Kvalitetssikring

Det vises til kvalitetssikringssystemet ved Samisk høgskole, og hvilke muligheter/forpliktelser studentene har til å evaluere studietilbudet og kvaliteten på tjenestene ved Samisk høgskole.

På studentnivå evalueres studiet på et evalueringsmøte, og studentene fyller ut et evalueringsskjema mot slutten av semesteret. På institusjonsnivå evalueres studiet på grunnlag av studentevalueringene, eksamensrapporter, sensorrapporter og fagrapport.

13. Pensum

Det er valgfritt om man leser pensumet på norsk, svensk, finsk eller et annet språk. Pensumet kan endres på i samråd med lærerne og studentene.

Grunnbøker:

På norsk:

Guttorm, Inga og Johan Jernsletten og Klaus Peter Nickel (2006): *Davvin 1 – Nordsamisk for nybegynnere*. Oslo, Folkets brevskole.

Guttorm, Inga og Johan Jernsletten og Klaus Peter Nickel (1983): *Davvin 2 – Nordsamisk for nybegynnere*. Oslo, Folkets brevskole.

På svensk:

Guttorm, Inga og Johan Jernsletten og Klaus Peter Nickel (1983): *Davvin 1 – nybörjarkurs i nordsamiska*. Stockholm, Brevskolan.

Guttorm, Inga og Johan Jernsletten og Klaus Peter Nickel (1984): *Davvin 2 – nybörjarkurs i nordsamiska*. Stockholm, Brevskolan.

På finsk:

Guttorm, Inga og Johan Jernsletten og Klaus Peter Nickel (2008): *Davvin 1 – saamenkielen peruskurssi*. Helsinki, Yleisradio – Inari, Saamelaiskäräjät.

Guttorm, Inga og Johan Jernsletten og Klaus Peter Nickel (2007): *Davvin 2 – saamenkielen peruskurssi*. Helsinki, Yleisradio – Inari, Saamelaiskäräjät.

Valgfrie grammatikkbøker:

Eira, Inger Marie Gaup og Maaren Palismaa (2014): *Hás čálát! Sámegiela veahkkegirjjáš*. Idut.

Pope, Kirsten og Máret Sára (2012): *Eatnigiella. Giellaoahpu váldogirji 2. hápmi, 3. deaddileapmi*. Kárášjohka: Davvi Girji.

UiT Norgga árkálaš universitehta Oahpa! Grammatihkka ja sojahanparadigmat.
<http://oahpa.no/sme/gramm/grammatihkka.html> (Hentet: 09.03.2021)

Valgfrie ordbøker

Norsk:

Sámi-dáru-sámi sátnegirji. Samisk-norsk-samisk ordbok. (2003). Kárášjohka: Davvi Girji. Digital versjon: https://533.davvi.no/ordbok_samnor.php (Hentet: 09.03.2021)

Neahttadigisánit. Giellatekno. UiT Romssa árkálaš universitehta.
<https://sanit.oahpa.no/sme/nob/> (Hentet: 09.03.2021)

Svensk:

Svonni, Mikael (2012): *Davvisámi–ruota, ruota–davvisámi sátnegirji. Nordsamisk–svensk, svensk–nordsamisk ordbok*. Kárášjohka: ČálliidLágádus.

Finsk:

Sammallahti, Pekka (1993): *Sámi-suoma-sámi sátnegirji. Saamelais-suomalais-saamelainen sanakirja*. Ohcejohka: Girjegiisá.

Sátni.org. Sámi giellagáldu: www.satni.org (Hentet: 09.03.2021)

Engelsk:

Paker, Philip M. Parker 2008: Webster's Saami – English Thesaurus Dictionary. ICON Group International: San Diego

Tysk:

Sammallahti, Pekka og Klaus Peter Nickel (2006): *Sámi-duiskka sátnegirji. Deutsch-saamisches Wörterbuch*. Karasjok: Davvi Girji.

Nickel, Klaus Peter og Pekka Sammallahti (2008): *Duiskka-sámi sátnegirji. Saamisch-deutsches Wörterbuch*. Karasjok: Davvi Girji.

Fransk:

Fernandez, M.M. Jocelyne (1997): *Parlons Lapon – . Les Sames, langue et culture*. Paris, L'Harmattan.

Valgfrie elektroniske kilder på internett:

Stáluid ja gufihttariid máilbmi. Sámi musea ja Davvi-Sámi luondduguovddáš. [Anár]. 2002. http://www.samimuseum.fi/maahisweb/sapmi/sa_tarinat.html (Hentet: 09.03.2021)

Oahpa! UiT Romssa árktalaš universitehta. <http://oahpa.no/> (Hentet: 09.03.2021)